

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-01048/2018-ERU

Praha 28. února 2018

Č. j. 01048-3/2018-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad, jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon ve znění pozdějších předpisů“), v příkazním řízení podle § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-01048/2018-ERU s obviněným z přestupku, kterým je podnikající fyzická osoba pan [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, podnikající fyzická osoba pan [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným z přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustila tím, že v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona prováděla dne 8. srpna 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Zeleneč, část Mstěnice, v blízkosti plynárenského, resp. energetického zařízení, středotlakého plynovodu 1PE DN 160 činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození této přípojky, a tím k porušení tohoto ustanovení energetického zákona.

II. Podle § 91a odst. 7 energetického zákona ve znění pozdějších předpisů se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá pokuta ve výši 31 500 Kč (slovy: třicet jedna tisíc pět set korun českých), která je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, č. účtu: 19-2421001/0710, variabilní symbol 04718.

Odůvodnění

Dne 6. listopadu 2017 zahájil kontrolní orgán Energetického regulačního úřadu (dále jen „Úřad“) z důvodu zjištění poškození plynárenského zařízení při provádění stavebních prací dne 8. srpna 2017 v obci Zeleneč, část Mstěnice, stavba s názvem „TR Jirny – Kabel vývody 22kV směr Nehvizdy – IE-12-6004403“ kontrolu, jejímž cílem bylo ověřit, zda účastník řízení při činnosti v blízkosti plynárenského zařízení neporušil ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona. O výsledku kontroly kontrolní orgán Úřadu dne 22. listopadu 2017 sepsal Protokol o kontrole č. [REDAKCE] se závěrem, že kontrolovaná osoba, účastník řízení

jako zhotovitel díla, prováděl dne 8. srpna 2016 v obci Zeleneč, část Mstěnice v blízkosti plynárenského zařízení činnost, v jejímž důsledku došlo k poškození tohoto energetického zařízení, čímž porušila § 68 odst. 3 energetického zákona. Vůči kontrolnímu zjištění neuplatnila kontrolovaná osoba žádné námitky.

Po prostudování spisu kontroly č. j. 11221/2017-ERU dospěl Úřad k závěru, že je dostatečně prokázáno, že došlo k porušení ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona, že tímto porušením byly naplněny znaky skutkové podstaty přestupku, podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona a že není pochyb o tom, že se tohoto přestupku dopustil účastník řízení, podnikající fyzická osoba [REDAKCE]. Správní orgán má za to, že je dostatečně zjištěn stav dané věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu, proto přistoupil v souladu s § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

Kontrolou bylo zjištěno, že územní správce plynárenských sítí, společnost RWE Distribuční služby, s.r.o., pověřený operativní správou majetku společnosti RWE GasNet, s.r.o., přijal dne 8. srpna 2016 hlášení, že v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy v obci Zeleneč, část Mstěnice došlo v důsledku provádění zemních prací k poškození středotlakého plynovodu 1PE DN 160 o tlakové úrovni od 0,05 bar do 4 bar.

Objednatelem stavebních prací byla podnikající fyzická osoba [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE]. Dodavatelem prací byl účastník řízení. Vztah obou subjektů byl upraven Objednávkou č. [REDAKCE] ze dne 31. května 2016, jejímž předmětem byla objednávka zemních prací a prací strojníka a ruční výkopy. Vlastní přítomnost plynárenského zařízení byla zhotoviteli stavby prokazatelně známa ze „Stanoviska o existenci sítí plynárenského zařízení“ společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., ve kterém správce plynárenského zařízení sděluje, že v zájmovém prostoru stavby dojde k dotčení ochranného pásma plynárenského zařízení a uvádí přehled stávajících plynárenských zařízení, která se v zájmovém území nacházejí. Dne 18. května 2016 byla s platností 2 měsíců vytyčena poloha plynárenského zařízení v terénu. Vytyčení provedla společnost RWE Distribuční služby, s.r.o. pomocí hledače typu VIVAX cock Pro 2 a polohu vyznačila barvou.

K poškození plynárenského zařízení mělo dojít v důsledku uvolnění lžice bagru z rychloupínacího mechanismu a jejím následným pádem na potrubí plynovodu.

Účastník řízení v popisu vzniklé události ze dne 20. září 2016z uvedl, že „Při výkopových prací prováděné bagrem, se mi po výměně uvolnila lžice bagru z rychloupínáku a spadla na potrubí plynovodu. Došlo k poškození a úniku zemního plynu“.

Z denního záznamu stavby vyplývá, že při přendávání lopaty na bagru se uvolnila lopata z rychloupínáku a spadla na plynové potrubí, čímž došlo k jeho poškození. Dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 8. srpna 2016 došlo k doprovodnému úniku plynu do ovzduší v množství 755 m³ po dobu 30 minut. V důsledku poškození zařízení došlo k přerušení dodávky plynu jednomu konečnému zákazníkovi. Veškeré náklady spojené s opravami ve výši [REDAKCE] Kč byly uhrazeny beze zbytku.

Přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8 až 10 nebo v § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V tomto příkazním řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění stavebních

prací v ochranném pásmu, podle § 68 odst. 3 energetického zákona. Práce v ochranném plynárenském pásmu podle podmínek uvedených ve stanovisku správce přenosové distribuční soustavy podléhají zvláštnímu režimu a je třeba je provádět s maximální odbornou péčí a opatrností.

Účastník řízení věděl, že stavební práce provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho bezprostřední blízkosti. Postup při provádění stavebních prací podřídil mapovému podkladu se zakreslením vedení plynárenského zařízení a jeho vytyčení v terénu. Plynovodní přípojku účastník řízení obnažil v celé šířce výkopu, tudíž o její existenci neměl nejmenší pochybnost. Ovšem při výměně lžice na rychloupínacím zařízení bagru si počínal zvláště neopatrně, když došlo k uvolnění lžice z ramena bagru a jejímu pádu na plynovodní přípojku, která se nacházela nijak nechráněna ve vyhloubeném výkopu. Pádem lžice došlo k poškození této plynovodní přípojky.

Není pochyb o tom, že účastník řízení při realizaci díla nedodržel podmínky pro provádění zemních prací v blízkosti plynovodu, neboť pád lžice z bagru na plynovodní přípojku a její následné poškození mohl s ohledem na okolnosti předvídat. Poškození mohl zabránit vhodnou ochrannou obnažené plynovodní přípojky, či vhodnou manipulací se lžicí bagru mimo vyhloubený výkop a mimo dosah vedení plynovodní přípojky. Nezabránil tak vhodným opatřením vzniku poškození plynárenského zařízení. Účastník řízení je tedy plně odpovědný za spáchaný přestupek a způsobenou škodu.

Charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v tomto případě energetickým zákonem.

V souvislosti s naplněním formálních znaků přestupku se Úřad musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku, jeho škodlivosti pro společnost, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

Úřad se také zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchaní přestupku ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona. Dospěl k závěru, že účastník řízení, s ohledem na výše uvedené, nevyňaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchaní přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona ve znění pozdějších předpisů pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37, § 38 a § 39 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, okolnostem jeho spáchání, následkům, přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a též k osobě pachatele.

Účastník řízení, kterým je podnikající fyzická osoba, jejíž činnosti je mimo jiné provádění přípravných a dokončovacích stavebních prací a specializovaných stavebních činností, si měl být velmi dobře vědom toho, že v ochranném pásmu plynárenského zařízení je nutno zemní práce provádět s maximální opatrností a předcházet vzniku případných škod, což účastník řízení nezajistil. Tyto skutečnosti správní orgán hodnotí při stanovení sankce jako okolnosti přitěžující. Přitěžující okolní je i přerušení dodávky plynu jednomu koncovému zákazníkovi po dobu 30 minut a únik plynu do ovzduší v množství 755 m³.

Snahu o řešení opravy poškozeného plynárenského zařízení a úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy lze hodnotit jako okolnost polehčující, stejně tak i to, že vedení plynárenského zařízení bylo v terénu před zahájením zemních prací vytyčeno.

Při stanovení výše uložené pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování. Účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což správní orgán vyhodnotil jako výrazně polehčující okolnost.

Úřad k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat zásah do majetkových poměrů účastníka řízení. Právě proto Úřad uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Vzhledem k tomu, že účastníku řízení tak byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání podnikající fyzické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Jaroslav Hausknecht, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha